

**ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΚΟΥ
ΑΠΕ-ΜΠΕ**

«Η α' πλευρά του δίσκου μιλάει για την έγκυο θεότητα που λάμπει και η β' πλευρά έχει μία πρόταση σε δύο στίχους, με μινωική παρήχηση, που αναφέρεται στη θεότητα που δύει. Η δύση της Ασάρτης/Αφροδίτης/Αφαίας. Με τη δική σας βοήθεια θα ήθελα μια μέρα στο μέλλον να μεταφράσουμε αυτούς τους στίχους για τη θεότητα του έρωτα, να ξέρουμε πιο πολλά».

Με αυτά τα λόγια ο γλωσσολόγος δρ. Γκάρεθ Οουενς, ειδικός σε θέματα μινωικής γραφής, έκλεισε την ενδιαφέρουσα ομιλία του με τίτλο "Η Φωνή του Δίσκου της Φαιστού" που έδωσε το βράδυ της Τετάρτης στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ), μια διοργάνωση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) σε συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης. «Είναι 61 λέξεις στις δύο πλευρές και 18 στίχοι σαν σονέτο με ομοιοκαταληξία. Εξί λέξεις μιλάνε για το φως και έξι λέξεις για τη δύση του φωτός. Τρεις λέξεις μιλάνε για την έγκυο θεότητα και άλλες 10 για τη θεότητα με διάφορα επίθετα», επισήμανε ο δρ. Οουενς, απευθυνόμενος, σε άπαιστα ελληνικά, στο πολυπληθές ακροατήριο που κατέκλυσε σήμερα το αμφιθέατρο του ΕΙΕ για να ακούσει την πειραματική ερμηνεία του για τις περισσότερες από τις μισές λέξεις του δίσκου, η οποία έχει βασιστεί σε πολυετή επιστημονική έρευνα.

ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

«Δέξεις και μια ολόκληρη πρόταση από τον Δίσκο της Φαιστού βρέθηκαν και σε άλλες μινωικές θρησκευτικές συλλαβικές επιγραφές και στο σπάλιο του Αρκαλοχωρίου και στο Βουνό Γιούχτα δίπλα στις Αρχάνες και στην Κνωσό. Οι θρησκευτικές αυτές επιγραφές εντοπίστηκαν και

Πολλά κρυμμένα μυστικά έχει ακόμα ο δίσκος της Φαιστού.

ΣΤΟΝ ΔΙΣΚΟ ΤΗΣ ΦΑΙΣΤΟΥ

Μαντινάδες... του Μίνωα

με τάματα, συνεπώς οι μινωικές λέξεις που ήταν με τα μινωικά τάματα έχουν σχέση και με τη θρησκεία και με την υγεία. Αρα έχουμε ένα λογικό περιεχόμενο (context), ότι δηλαδή ο Δίσκος της Φαιστού είναι μια μινωική θρησκευτική συλλαβική επιγραφή που διαβάζεται με επιγραφική συνέχεια και έχει σχέση με σχεδόν παράλληλα κείμενα τα οποία σχετίζονται με ιερούς τόπους και με τάματα, δηλαδή με ευχές και προσευχές και πάνω από όλα με την υγεία», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Ο ίδιος δεν παρέλειψε επίσης να πει ότι «χωρίς τους καλούς φίλους και συναδέλφους δεν θα είχαμε φτάσει στην ανάγνωση, που πιστεύω ότι είναι η καλύτερη δυνατή που υπάρχει τα τελευταία 110 χρόνια ή τους τελευταίους 37 αι-

ώνες που κάποιος ή κάποια διάβασε τον Δίσκο στην Κρήτη ίσως για τελευταία φορά, 500 χρόνια πριν τον Τρωικό Πόλεμο» συμπληρώνοντας: «Φυσικά έχω κάνει λάθη. Παίρνω όλη την ευθύνη πάνω μου. Αλλά έχουμε κάνει και μια προσπάθεια. Δεν υπάρχει κάποιος που δεν έχει κάνει λάθη, απλώς υπάρχει κάποιος που δεν έχει κάνει την προσπάθεια. Απόψε θα ήθελα να μοιραστώ αυτή την προσπάθεια μαζί σας με την ελπίδα ότι θα κάνουμε βελτιώσεις και διορθώσεις μαζί. Με την γνώση μας πιστεύουμε πλέον ότι μπορούμε να διαβάσουμε το 99% από τον Δίσκο της Φαιστού με τις φωνητικές αξίες της μυκηναϊκής Γραμμικής γραφής Β. Έχουμε συνολικά 242 σημεία γραφής, δηλαδή συλλαβογράμματα, με 45 διαφορετικά σημεία.

ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ' Η ΣΟΝΕΤΟ;

Ηρθε η ώρα να κάνουμε το επόμενο βήμα στην κατανόηση» πρόσθεσε. Και τόνισε: «Τώρα μπορούμε να μιλάμε για το τι μπορεί να σημαίνουν πιο πολλές από τις μισές λέξεις του δίσκου» και πως για το 10% από τις 61 λέξεις «έχουμε ενδείξεις γλωσσολογικές ότι σημαίνουν κάτι» χωρίς να γνωρίζουμε την ακριβή σημασία τους. «Ίσως η φωνή μιας μινωικής Σαπφούς ή Υπατίας μιλάει για την Ασάρτη της μινωικής Κρήτης, τη θεότητα του έρωτα. Ο δίσκος έχει 18 στίχους με ομοιοκαταληξία, με ποιητική παρήχηση. Μήπως μιλάμε για στίχους σαν το σονέτο του Σαίξπηρ; Ή μήπως για κάτι σαν τις μαντινάδες από την Κρήτη;» αναρωτήθηκε, μυνώντας το κοινό του στα μυστικά του Δίσκου της Φαιστού, που ακόμα έχει

» Λέξεις που "τραγουδούν" για τη θεά του έρωτα που λάμπει και δύει έχει πάνω του το εύρημα – σύμβολο, σύμφωνα με τον γλωσσολόγο - ερευνητή, δρ. Γκάρεθ Οουενς.

πολλά να αποκαλύψει. Στην εκδήλωση απεύθυναν χαιρετισμούς η δρ. Εόν Σακίνη, διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και ο καθηγητής Πάννης Καλιακάτσος, τέως

αντιπρύτανης, ακαδημαϊκός διευθυντής Γραφείου Διεθνών Σχέσεων ΤΕΙ Κρήτης, ενώ μετά το πέρας της ακολούθησαν ερωτήσεις από το κοινό.